

KINNITATUD

Kaitseliidu ülema 2022. a
käskkirjaga „Eneseväljenduse
täiendõppe kursuse õppekava
kinnitamine“

KAITSELIIT
KOOL

ENESEVÄLJENDUSE TÄIENDÕPPE KURSUS

Õppekava

Alu 2022

Õppekava koostajad

Sõjaväeline auaste ja nimi	Struktuuriüksus	Ametinimetus
Tanel Viks	Kool	inimressursi arendamise õppesuuna juhataja
Alar Olup	Kool	koolitustreener-instruktor
Taive Saar	Kool	juhtimistreener-instruktor

Lisaks osalesid õppekava koostamisel või andsid ekspertarvamuse

Sõjaväeline auaste ja nimi	Struktuuriüksus	Ametinimetus
Nele Pernits	Kool	haridustehnoloog
Merle Kodu	NKK	tegevliige
Aet Kala	NKK	tegevliige
Kaarin Peet	NKK	tegevliige
Tarmo Pihlik	Tartu malev	tegevliige
Sander Kiviloo	Tallinna malev	tegevliige

Sissejuhatus

Kaitseliit on kompleksne riigikaitseorganisatsioon, mille väljaõpe on võitlusvõime loomise ülioluliseks komponendiks. Kaitseliidu areng sõltub motiveeritud ja väljaõpetatud inimestest.

Kaitseliidu edu tagab vabal tahtel rajaneva võitlusvõime säilitamine, väärtustades vabatahtlike panust ja arendades nende oskusi ning teadmisi.

Kõikide Kaitseliidu tasandite juhid ja instruktorid peavad looma tingimused, mis võimaldavad atraktiivselt kaasata vabatahtlikku potentsiaali. **Hea eneseväljendusoskus** ning **esinemiskultuur** on määravaks info ja eesmärkide edastamisel nii organisatsiooni sisse kui ka väljapoole suunatud sõnavõttudel. Kaitseliidu teavitustöö korraldus lähtub põhimõttest, et kõik Kaitseliidu juhtimistasandid on otseselt vastutavad läbiviidava teavitustöö eest enda vastutusallas. Kaitseliit vajab talle püstitatud ülesannete täitmiseks kontakti erinevate sihtgruppidega, nende mõistmist ja tuge ning avalikkuse ulatuslikku poolehoidu. Siinjuures on määravateks teguriteks edastatava sõnumi kvaliteet ja kiirus olenemata kohast. Seetõttu on äärmiselt oluline Kaitseliidu vabatahtlike juhtide, instruktorite, esindusisikute ning palgalise isikkoosseisu hea oskus ennast väljendada ning avalikult esineda.

Eneseväljenduse täiendõppe kursus (EVT) on jätkukursus eneseväljenduse algõppe kursusele (EVA) ja annab võimaluse arendada sobiva esinemisstiili ja mõjutamisvõtte valiku oskust. Kursus tõstab teadlikkust häirivate teguritega toimetuleku võimalustest esinemise käigus ning erinevate näitlikustamise vahendite kasutamisega seotud aspektidest.

EVT on soovitatav eelduskursus Kaitseliidu kooli inimressursi arendamise õppesuuna koolitaja treeneri ning juhtimine praktikas 2 kursustele.

Eneseväljenduse täiendõppe kursuse kohustuslikuks eelduskursuseks on eneseväljenduse algõppe kursus.

Kooskõlastajad

Sõjaväeline auaste ja nimi	Struktuuriüksus	Ametinimetus
kol Eero Rebo	Kaitseliidu peastaap	staabiülem
kol-ltn Meelis Pernits	kool	pealik
kol-ltn Rene Brus	Kaitseliidu peastaabi G7	osakonna ülem
mjr Andres Pehme	Kaitseliidu peastaabi G1	osakonna ülem
mjr Margo Sai	kool	väljaõppeülem

Sihtgrupp

Kaitseliidu liikmed, kõikide tasemete juhid, instruktorid ja lepingulised töötajad, samuti tegevvälased, kellel on vajadus esindada organisatsiooni avalikkuse ees kui ka edastada selgeid sõnumeid Kaitseliidu siseselt.

Õppekavale asumise nõuded

Nõue kursusele õppima asumiseks on		
Kaitseliitlane	Sõdurioskuste kursus või muu samaväärne kursus Kaitseliidus/Kaitseväes on läbitud	EVA kursus on läbitud
Naiskodukaitsja	Naiskodukaitsja baasväljaõppe kursus on läbitud	
Noortejuht	Vabatahtliku noortejuhi kursus on läbitud	

Eesmärk

EVT läbiviimisega laiendatakse õppurite teadmisi ja oskusi eneseväljendamise ja avaliku esinemise valdkondades. Kursuse tulemusena oskab õppur üles ehitada struktureeritud kõne, lähtudes püstitatud eesmärgist ja kõneliigist, kasutades vajadusel kõne mõju suurendamiseks erinevaid veenmisvõtteid ja/või näitlikustamise abivahendeid.

Taotletav pädevus

Kursuse läbinu oskab oma esinemise ette valmistada, lähtudes esitamise situatsioonist, kohast ja kõne liigist, võttes arvesse kuulajate tausta, vajadusi ja ootusi ning kasutada sõnumi mõjusamaks edastamiseks süsteemselt ja sihipäraselt veenmise võtteid. Kursuse läbinu oskab oma esinemist analüüsida.

Õpiväljundid

Kursuse tulemusena õppur:

- püstitab oma esinemise eesmärgi;
- koostab struktureeritud kõne lähtuvalt selle liigist;
- kasutab erinevaid sõnumi kohale jõudmise mõjustamise võtteid sõnavõtu esitamisel;
- kasutab enesevastandamise meetodit oma esinemise oskuse arendamiseks.

Sisu ja maht

Teema	Iseseisev õpe	Lähiõpe
Eneseväljenduse ja avaliku esinemise põhitõed	6	29
Suhtluskontekst, esinemise liigid ja stiilid		
Argumentatsiooni ülesehitamine ja erinevad veenmisvõtteid esinemise toetajana		
Kõnekujundite ja visualiseerimise kasutamine esinemise toetajana		
Esinemisharjutused, analüüs ja tagasisidestamine	-	
Teemad kokku:	6	29
Kursuse kogumaht:	35 akadeemilist tundi	

Läbiviimine

Kursus koosneb iseseisvast õpest ja lähiõpest.

Iseseisva õppe käigus õppurid kordavad üle eneseväljenduse ja avaliku esinemise alustöed, analüüsivad debatte, valmistavad ette ja filmivad vieminutilise liftikõne.

Lähiõppe teooriatunnid käsitlevad kõne-, kõnekujundite- ja argumentatsiooni liike ning abi- ja tugivahendeid esinemise toetamiseks. Kursuse teooriaosa ülesehitus võib varieeruda sõltuvalt konkreetsete õppurite teadmistest ja oskustest.

Õppe põhiohk on kursuslaste poolt kuni 5-liikmelistes gruppides läbiviidavatel avaliku esinemise harjutustel ning sooritustele vahetult järgnevatel analüüsidel (treeningud). Soorituste järgsed analüüsid viiakse läbi enesevastandamise meetodit kasutades.

Kursuse õppetöö on üles ehitatud selliselt, et see soodustab kursuslaste sotsiaalsete ning enesemääratluspädevuse suurenemist. Kursus annab õppuritele võimaluse ennast uudes olukorras proovile panna ja enese võimekusest ja omadustest rohkem teadlikuks saada. Grupikaaslaste ja treeneri vahetu tagasiside võimaldab õppuril oma eneseväljenduse oskust mõista ja iga järgnevat sooritust parandada.

Osalejate arv kursusel on kuni kakskümmend (20).

Kursuse läbiviimise aluseks on Kaitseliidu ülema poolt kinnitatud õppekava.

Nõuded läbivijatele

Eelduskursused läbivijale	
Koolitaja treener	Eneseväljenduse algõppe kursus või avaliku esinemise kursus I, eneseväljenduse täiendõppe kursus või avaliku esinemise kursus II
	Koolitaja treeneri kursus või instruktor-treeneri kursus

Läbivad teemad

Sõnumi selguse ja täpsuse olulisus.

Väärtusliku tagasiside andmine ja vastuvõtmine.

Kaasnevate pädevuste arendamisvõimalused

Õppetööd läbib aktiivne suhtlemine, mille käigus arutletakse, väljendutakse ning argumenteeritakse suuliselt, mille läbi areneb suhtlemis-, reflekteerimis- ja väärtusliku tagasiside andmise oskus.

Hindamine

Õppuri sooritusi lähiõppe ajal tagasisidestavad nii õppur, grupikaaslased kui ka treener. Kursusel kestel rakendatakse kujundavat hindamist, mis aitab õppuril aru saada oma arenguvajadustest ja mitteeristavat hindamist, mis kajastub tunnistuse lisal. Kursus loetakse õppurile läbituks, kui õigeaegselt on esitatud iseseisva õppe tulem ja on osaletud lähiõppe osas 90%.

Väljastatavad dokumendid

Kursuse lõpetanule väljastatakse Kaitseliidu kooli tunnistus koos lisaga.

Viited

Sõjaväelise väljaõppe eeskiri (22.04.2021)

Õppevara

Avatult avalikust kõnest (2008), T. Pilli;

Keha kõneleb (2007), L. Plonka;

Kehakeel töökeskkonnas (2004), P. Clayton;

Kõnekunst (2003), K. Aava;

Olge sõna peremees. Avaliku esinemise käsiraamat (2002), M. Prits;

Suhtlemine (2004), A. Kidron;

Suhtlemisioskused (2000), M. McKay, M. Davis, P. Fanning;

Tsitaate kõnepidajaile (2008), H. O. Dormann;

Veenmiskunst (2003), K. Aava;

<http://www.avalikesinemine.net>

<http://www.tsitaat.com/>

Terminid ja lühendid

Õppur	- esineja ja esinemise ajal õppija rollis osalev kursuslane
Koolitaja treener	- teooriatundide läbiviija ja grupi toetaja
Treenimine	- koolitaja treeneri poolt juhitud tegevuste järgne analüüsiv protsess, mis on suunatud õppuri arendamisele